

УДК 069.5:001.4

Макеєва А.О.

makeeva.nastya2019@gmail.com, ORCID ID: 0009-0007-1372-7822

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ

«МУЗЕЙ ПРОСТО НЕБА» ТА «СКАНСЕН» У КОНТЕКСТІ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ

Анотація. У статті здійснено комплексний аналіз понять «музей просто неба» та «скансен» у контексті їхньої термінологічної диференціації у науковому, музейному та нормативно-правовому просторі. Актуальність дослідження зумовлена поширеною практикою синонімічного використання зазначених понять, що призводить до термінологічної невизначеності та складнощів у типологізації музейних установ. На основі аналізу міжнародних документів, національного законодавства та сучасних наукових праць визначено змістові межі термінологічної одиниці «музей просто неба» як багатофункціонального культурно-наукового комплексу, що забезпечує збереження, дослідження та інтерпретацію матеріальної та нематеріальної культурної спадщини у відкритому просторі. З'ясовано, що вказане поняття має узагальнюючий характер і охоплює широкий спектр музейних практик. Водночас у ході дослідження встановлено, що термін «скансен» має більш вузьке значення, історично сформоване у напрямі етнографічного підходу до відтворення традиційного середовища та способу життя. Розкрито його етимологію та походження від першого музею просто неба у Стокгольмі, що сприяло перетворенню власної назви на термінологічну одиницю. Обґрунтовано, що скансени доцільно розглядати як динамічні етнографічні середовища, які поєднують репрезентацію ідентичності та пам'яті, інтерактивні практики та сенсорний досвід, а розвиток їхньої діяльності відбувається у контексті концепцій «живої історії» та «гібридних культурних просторів». У статті визначено критерії, що дозволяють розмежувати зазначені поняття. Доведено, що скансен є спеціалізованим видом музею просто неба, який відрізняється чіткою етнокультурною спрямованістю. Встановлено, що відсутність уніфікованого визначення терміна в офіційних документах зумовлює неоднозначність його використання у науковому просторі. Узагальнені результати дослідження свідчать про необхідність розмежування понять «музей просто неба» та «скансен», а також доцільність визнання останнього як окремого різновиду музею просто неба у науковій та музейній практиці. Запропонований підхід сприятиме уніфікації термінології, підвищенню точності наукових досліджень та розвитку музейної справи.

Ключові слова: музей просто неба, скансен, термінологічна диференціація, етнографічний підхід, культурна спадщина, музеєзнавство, жива історія, типологія музеїв, інтерпретація спадщини.

Makeieva Anastasiia

makeeva.nastya2019@gmail.com, ORCID ID: 0009-0007-1372-7822

Postgraduate, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv

“OPEN-AIR MUSEUM” AND “SKANSEN” IN THE CONTEXT OF TERMINOLOGICAL DIFFERENTIATION

Abstract. The article provides a comprehensive analysis of the concepts of the “open-air museum” and “skansen” in the context of their terminological differentiation within the scientific, museum, and legal frameworks. The relevance of the study is обусловлена the widespread practice of using these

© Макеєва А.О., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

terms synonymously, which leads to terminological ambiguity and complications in the typology of museum institutions. Based on the analysis of international documents, national legislation, and contemporary scholarly works, the semantic boundaries of the term “open-air museum” are defined as a multifunctional cultural and scientific complex that ensures the preservation, research, and interpretation of tangible and intangible cultural heritage in an open environment. It is established that this concept has a generalized character and encompasses a wide range of museum practices. At the same time, the study reveals that the term “skansen” has a more specific meaning, historically shaped within the framework of an ethnographic approach to the reconstruction of traditional environments and ways of life. Its etymology and origin from the first open-air museum in Stockholm are examined, which contributed to the transformation of a proper name into a terminological unit. It is substantiated that skansens should be considered as dynamic ethnographic environments that combine the representation of identity and memory, interactive practices, and sensory experience, while their development occurs within the concepts of “living history” and “hybrid cultural spaces.” The article identifies the criteria that allow for the differentiation of these concepts. It is proven that a skansen is a specialized type of open-air museum characterized by a clear ethnocultural orientation. It is also established that the absence of a unified definition of this term in official documents leads to ambiguity in its use within the scientific field. The generalized results of the study indicate the necessity of distinguishing between the concepts of “open-air museum” and “skansen,” as well as the appropriateness of recognizing the latter as a distinct type of open-air museum in both academic and museum practice. The proposed approach will contribute to the standardization of terminology, improvement of research accuracy, and further development of museum studies.

Keywords: open-air museum, skansen, terminological differentiation, ethnographic approach, cultural heritage, museum studies, living history, museum typology, heritage interpretation.

JEL Classification: Z10, Z11, Z19

DOI: <https://doi.org/10.32782/tourismhospcee-15-11>

Постановка проблеми. Протягом останніх років у музейному туризмі та музейній справі зростає інтерес і, відповідно, підвищується популярність до використання терміну «скансен» для позначення особливого типу музеїв просто неба, що репрезентують традиційні форми побуту, архітектури та звичаї певних етнокультурних регіонів. У науковому та музейному дискурсі поняття «скансен» і «музей просто неба» часто ототожнюють, прирівнюючи їх за змістом і функціями. Проте, така практика викликає питання щодо точності та коректності їхнього вживання, адже кожне з цих понять має власну історію походження, змістове наповнення та функціонування. Тож проблема полягає в необхідності критичного аналізу термінологічних одиниць «музей просто неба» і «скансен», визначення їхніх спільних і відмінних характеристик, встановлення критеріїв для типологічного розмежування й обґрунтування доцільності їхнього паралельного використання в науковому, практичному та нормативному дискурсі. Тож актуальним наразі є дослідження аспекту доречності синонімічного використання вищезазначених понять у контексті їх трактування в науковій літературі, музейній практиці та нормативно-правових актах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питання дефініції термінів «музей просто неба» і «скансен» повсякчас привертало значну увагу як серед вітчизняних, так і зарубіжних вчених. Проте, проаналізувавши наукові праці, варто зауважити, що вказані термінологічні одиниці досліджувалися переважно лише в контексті історичного походження цього типу музеїв, періодизації розвитку музеїв просто неба України та проблематики функціонування скансенів в умовах війни.

Зокрема, у працях дослідниці Ю. Борисенко [1] розкрито етапи формування мережі музеїв просто неба в Україні, їх типологічні характеристики та роль у збереженні культурної спадщини. Натомість, науковець А. Позняк [2] акцентує увагу на трансформації функцій музеїв просто неба, зокрема скансенів, в умовах воєнного часу та їх ролі у збереженні нематеріальної культурної спадщини. Окремі аспекти функціонування музеїв цього типу розглядаються також у межах розвитку туризму, зокрема як складової культурної та туристичної інфраструктури (Д. Ярмольок [3] та ін.).

Водночас у зарубіжній науковій літературі простежується тенденція до узагальненого використання поняття «музей просто неба»

для позначення широкого спектра музейних установ на відкритому просторі, тоді як поняття «скансен» частіше використовується як історично зумовлений або регіонально маркований термін, без чіткого закріплення у міжнародній терміносистемі.

Так, дослідження S. Olinsson [4] зосереджуються на музеологічному осмисленні концепції музеїв просто неба, зокрема на питаннях інтерпретації культурної спадщини, освітньої функції та сучасних підходів до музейної діяльності. J. Langer [5] у своїй роботі аналізує еволюцію зазначених музейних установ у Центральній Європі, висвітлює поняття становлення семантичних характеристик і атрибутів, що відрізняють традиційні скансени від інших форм музеїв, що функціонують просто неба. L. Rychnová [6] розглядає музеї просто неба як майбутній формат презентації культурної спадщини, акцентуючи увагу на інтерпретації, освіті та збереженні середовища. Також польські науковці [7] у своїй праці порівнюють музеї просто неба в різних країнах, показуючи різні моделі експозиції та інтерпретації, тим самим підтверджуючи, що єдиного універсального формату музеїв просто неба наразі не існує.

Таким чином, попри значну кількість наукових досліджень, присвячених історії, функціонуванню, класифікації та ролі музеїв просто неба, питання чіткого визначення змістових меж термінів «музей просто неба» і «скансен», їх співвідношення та доцільності паралельного використання у науковому й нормативному дискурсі наразі не було висвітлено комплексно.

Постановка завдання. Мета статті полягає у всебічному аналізі термінів «музей просто неба» і «скансен» з метою визначення їх змістових меж, виявлення спільних і відмінних характеристик та обґрунтування доцільності їх синонімічного або диференційованого використання у науковому, музейному та нормативно-правовому дискурсі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Першочергово, для окреслення змістових меж вищевказаних понять, передусім, доцільно звернутися до їх трактування в міжнародних нормативно-правових документах і професійних стандартах музейної діяльності. Саме вони формують базові та ключові підходи до класифікації музейних установ і визначають усталені терміни у світовій практиці.

Отже, згідно з резолюціями Міжнародної ради музеїв (ICOM), музей просто неба – це постійна некомерційна установа, що займається колекціонуванням, збереженням, дослідженням та експонуванням автентичних перенесених архітектурних споруд та культурних ландшафтів. Такі установи відбирають, демонтують, транспортують, реконструюють та підтримують у відповідному місці з оригінальним обладнанням автентичні архітектурні ансамблі, що характеризують побут, житло, сільськогосподарську діяльність та ремесла зникаючих культур [8]. Тут варто зауважити, що Міжнародна рада музеїв закликає не плутати музеї просто неба із тимчасовими або постійними виставками пам'яток архітектури і побуту на вулиці, щоб не створювати хибного розуміння цього терміну.

Асоціація європейських музеїв просто неба (AEOM) визначає музеї просто неба як наукові колекції на відкритому повітрі різноманітних типів споруд, що як конструктивні та функціональні цілісності ілюструють моделі поселень, житла, економіку та технології минулого [9].

За визначенням Міжнародної асоціації експериментальної археології, музеїв просто неба, традиційних ремесел та інтерпретації спадщини (EXARC) вищевказані заклади є неприбутковими постійними установами з вуличними архітектурними реконструкціями в натуральну величину, що базуються, насамперед, на археологічних джерелах. Такий музей зберігає колекції нематеріальної спадщини та інтерпретує життя і поведінку людей у минулому за допомогою надійних наукових методів з метою навчання, дослідження та задоволення відвідувачів [10].

У ст. 6 Закону України «Про музеї та музейну справу» зазначається, що музеї просто неба можуть створюватись на основі об'єктів культурної спадщини, пам'яток природи, їх територій [11].

Отже, узагальнюючи наведені підходи, можна констатувати, що музей просто неба розглядається у міжнародній та національній практиці як специфічний тип музейної установи, спрямований на збереження, дослідження та популяризацію культурної спадщини. Визначальною рисою таких музеїв є функціонування у відкритому просторі, де основою експозиції виступають автентичні або науково обґрунтовано реконструйовані об'єкти архітектури, що репрезенту-

ють цілісні культурні комплекси та історичні середовища. Окрім цього, вищезгадані установи характеризуються комплексним підходом до відтворення минулого, що включає не лише матеріальні об'єкти (будівлі, споруди, предмети побуту), але й елементи нематеріальної культурної спадщини – традиції, ремесла, способи господарювання та повсякденні практики. Таким чином, автор визначає музей просто неба як багатофункціональний культурно-науковий комплекс, що поєднує збереження, дослідження, експонування та інтерпретацію культурної спадщини в її природному або відтвореному середовищі. З огляду на це, зазначене поняття має узагальнюючий характер і охоплює різні типи музейних практик, що, у свою чергу, створює підґрунтя для подальшого уточнення його співвідношення з поняттям «скансен».

Переходячи до терміну «скансен», варто зауважити, що в офіційних міжнародних або державних документах окремого визначення не вказується. У зв'язку з цим доцільно звернутися до етимології та історії походження цього поняття, що дозволяє краще зрозуміти його змістове наповнення та особливості вживання.

Термін походить від назви першого у світі етнографічного комплексу просто неба, відкритого у 1891 році в місті Стокгольм, столиці Швеції, дослідником Артуром Хазеліусом. Музей було засновано на острові Юргорден і він отримав назву «Skansen» від однойменного маєтку місцевого торговця. У перекладі зі шведської мови це слово означає «укріплення» або «фортеця». Так, наслідуючи шведський досвід, наприкінці XIX – на початку XX століття в Європі сформувалася мережа подібних установ, що сприяло поширенню цієї моделі музеєфікації культурної спадщини. Відтоді власна назва «скансен» поступово трансформувалася у загальноживаний термін, який закріпився як у фаховому, так і в повсякденному мовленні для позначення музеїв просто неба.

Водночас, попри широке поширення поняття «скансен» у науковому та популярному вжитку як синоніма до музею просто неба, таке ототожнення не можна вважати цілком коректним. Це пояснюється тим, що поняття «музей просто неба» охоплює значно ширший спектр музейних форм і практик, включаючи, зокрема, археологічні музеї просто неба, еко-музеї, музеї техніки просто

неба, історичні реконструкційні комплекси тощо. Натомість «скансен» має більш вузьке змістове наповнення, історично сформоване в межах етнографічного підходу до відтворення традиційного середовища та способу життя. Таким чином, існує потреба у чіткішому розмежуванні цих понять, що дозволить уникнути термінологічної невизначеності та сприятиме формуванню узгодженої наукової позиції щодо їх використання.

Сьогодні скансени як установи доцільно визначати як динамічне етнографічне середовище, адже вони поєднують у собі інструменти репрезентації ідентичності та пам'яті, простір для сенсорного, інтерактивного та дослідницького досвіду, а також, звісно ж, «живі» середовища спадщини, що демонструють матеріальну та нематеріальну культуру. Доволі показовим є те, що така багатофункціональність скансенів безпосередньо зумовлює специфіку їхнього наукового осмислення. Зокрема, сучасні дослідження зарубіжних науковців підкреслюють, що інтерпретація скансенів як «живих» середовищ спадщини неминуче пов'язана із застосуванням етнографічного підходу, що дозволяє розглядати культуру не як сукупність окремих об'єктів, а як цілісну систему повсякденних практик і взаємодій. У цьому контексті такі установи постають як простір реалізації принципів «живої історії», де через відтворення історичного середовища та діяльності відбувається репродукція культурної реальності в її наближеному до автентичності вигляді [12]. У доповнення до цього судження, доцільно окреслити точку зору британських дослідників, які у своїй праці розглядають скансени не просто як етнографічні музеї, а як «гібридні культурні простори» [13]. Тобто, це означає, що вони одночасно поєднують наукову та етнографічну реконструкцію культури, освітню функцію, туристичну й економічну діяльність та сучасні форми культурного наповнення. Так, опираючись на описані етнографічні польові дослідження музеїв, науковці підкреслюють, що сучасне функціонування скансену є не «консервацією минулого» шляхом збереження ізольованих артефактів, а активним процесом творення культурної реальності у повсякденній діяльності дестинації.

Для всебічного висвітлення поняття «скансен» доречно виокремити терміни, що використовуються в різних країнах світу для позначення цього типу музеїв (рис. 1). «Скан-

сен» як термінологічна одиниця виступає історично первинною моделлю, від якої вже походять інші, менш поширені у загальному вжитку, інтерпретації [7]. Проте, важливо зауважити, що ці терміни загалом підкреслюють ключові аспекти функціонування скансенів – відтворення традиційного способу життя, середовищність та інтерактивність, однак мають відмінності у своїй діяльності.

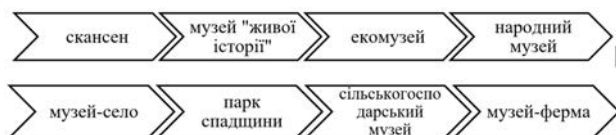

Рис. 1. Термінологічні варіанти позначення музеїв просто неба у різних країнах

Джерело: сформовано авторкою

З огляду на вищевикладене, доцільним є висвітлення критеріїв, що дозволяють транслювати «скансен» як окремий вид музею просто неба. Термін «музей просто неба» є більш узагальненим, коли натомість «скансен» характеризується більш вузьким та спеціалізованим визначенням і низкою специфічних ознак. Отже, до основних критеріїв, що дозволяють віднести етнографічний комплекс до типу «скансен», належать:

- етнографічна спрямованість, що передбачає відтворення традиційного побуту, культури та способу життя певної етнічної групи;
- експонування автентичних або реконструйованих архітектурних пам'яток, що формують цілісні історико-культурні середовища;
- геопросторова організація експозиції, що зазвичай відображає регіональне зонування (за історико-етнографічними зонами);
- наявність елементів «живої історії», зокрема демонстрації традиційних ремесел, традицій, обрядів і форм господарювання;
- орієнтація саме на відтворення етнокультурного середовища, а не археологічних чи суто технічних об'єктів;
- наявність інтерактивної складової, спрямованої на занурення відвідувача в історичний контекст через різні активні форми подачі.

Таким чином, підсумовуючи зазначене, авторка вважає, що поняття «скансен» варто розглядати як спеціалізований вид музею просто неба, що поєднує збереження мате-

ріальної та нематеріальної культурної спадщини через реконструкцію та інтерпретацію традиційного середовища.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, підсумовуючи вищезазначене, встановлено, що терміни «музей просто неба» і «скансен», попри їх часте синонімічне використання у науковому та практичному дискурсі, не є тотожними за змістовим наповненням. Поняття «музей просто неба» має узагальнюючий контекст і охоплює широкий діапазон музейних форм, пов'язаних із експонуванням об'єктів культурної спадщини на відкритому просторі. Натомість, термін «скансен» доцільно розглядати як спеціалізований вид музею просто неба, що характеризується етнографічною спрямованістю, відтворенням традиційного середовища й активним використанням інтерактивних практик.

Встановлено, що у міжнародних і національних нормативно-правових актах відсутнє чітке визначення поняття «скансен», що зумовлює його неоднозначне трактування та використання. Водночас, аналіз наукових джерел свідчить про стійке закріплення цього поняття як позначення окремого відгалуження музейних установ, що вийшло за межі власної назви конкретного об'єкта та набуло узагальненого значення.

З огляду на це, доцільним є розмежування термінологічних одиниць «музей просто неба» і «скансен» у науковій парадигмі, а також визнання «скансену» як окремого різновиду музею просто неба. Перспективним напрямом для подальшої діяльності є включення терміну «скансен» до міжнародних і національних нормативно-правових актів та його стандартизація як усталеного наукового поняття, що сприятиме уніфікації термінології, підвищенню точності наукових досліджень і ефективності музейної практики.

Таким чином, запропонований підхід дозволяє не лише уточнити змістові межі досліджуваних понять, але й закласти підґрунтя для подальшого розвитку теоретичних і прикладних аспектів музейного туризму та музейної справи зокрема.

ЛІТЕРАТУРА

1. Борисенко Ю. С. Становлення та розвиток музейних закладів просто неба на українських землях (кінець XIX – 80-ті рр. XX ст.). *Питання культурології*. 2017. С. 119-130. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.33.2017.141591>

2. Позняк, А. Актуальні проблеми та перспективи розвитку музеїв просто неба на сучасному етапі. *Питання культурології*, № 43. 2024. С. 170-181. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.43.2024.303045>

3. Ярмолюк Д. І. Музеї під відкритим небом. *Сучасні виклики сталого розвитку бізнесу: тези виступів III Міжнарод. наук.-практ. конф.* Житомир: Житомирська політехніка. 2022. С. 227-228.

4. Olinsson, S. B. A Museology for Open-Air Museums. *Journal of Conservation and Museum Studies*. № 21(1): 1. 2023. P. 1-17. DOI: <https://doi.org/10.5334/jcms.223>

5. Langer J. Open-Air Museums in Europe. *Cambridge Scholars Publishing*. Lady Stephenson Library, Newcastle upon Tyne, NE6 2PA, UK, 2022. 30 p.

6. Jagošová, L. Specificities of the presentation of open-air museums in selected countries of Central and Eastern Europe. *Muzeológia a Kultúrne Dedičstvo*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.46284/MKD.2025.13.1.3>

7. Tišliar, P., Jagošová, L., Kuśnierz-Krupa, D., & Ivashko, O. Specificities of the presentation of open-air museums in selected countries of Central and Eastern Europe. *Muzeológia a kultúrne dedičstvo*. № 13(1). С. 47-66. 2025. DOI: <https://doi.org/10.46284/mkd.2025.13.1.3>

8. RESOLUTIONS ADOPTED BY ICOM'S 6TH GENERAL ASSEMBLY. *International Council of Museums*. Stockholm, Sweden. 1959. URL: https://icom.museum/wp-content/uploads/2018/07/ICOMs-Resolutions_1959_Eng.pdf

9. Association of European Open Air Museums. URL: <https://theaeom.org/> EXARC. URL: <https://www.exarc.org/>

10. Закон України «Про музеї та музейну справу». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95-%D0%B2%D1%80/ed20091128#o56>

11. Charapan, N. Visitor Experience as a Nexus of Visitor-Museum Interactions: a Study on Genres of Visit in Ethnographic Open-Air Museums. *Doctoral Dissertation, Vilnius University*. 2023. DOI: <https://doi.org/10.15388/vu.thesis.481>

12. Gradén, L., & O'Dell, T. *Hip Heritage and Museum Practices in Contemporary Hybrid Markets*. Routledge, Taylor & Francis Group. 2024. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781003327707>

REFERENCES

1. Borysenko, Y. S. (2017). Stanovlennia ta rozvytok muzeinykh zakladiv prosto neba na ukrainskykh zemliakh (kinets XIX – 80-ti rr. XX st.) [Formation

and development of open-air museums in Ukrainian lands (late 19th–1980s)]. *Pytannia kulturolohii*, no. 33, pp. 119–130. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.33.2017.141591>

2. Pozniak, A. (2024). Aktualni problemy ta perspektyvy rozvytku muzeiv prosto neba na suchasnomu etapi [Current issues and prospects for the development of open-air museums at the present stage]. *Pytannia kulturolohii*, no. 43, pp. 170–181. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.43.2024.303045>

3. Yarmoliuk, D. I. (2022). Muzei pid vidkrytym nebom [Open-air museums]. In *Suchasni vyklyky staloho rozvytku biznesu: tezy vystupiv III Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii* (pp. 227–228). Zhytomyr: Zhytomyrska politekhnikha.

4. Olinsson, S. B. (2023). A museology for open-air museums. *Journal of Conservation and Museum Studies*, no. 21(1), pp. 1–17. DOI: <https://doi.org/10.5334/jcms.223>

5. Langer, J. (2022). Open-air museums in Europe. *Cambridge Scholars Publishing*.

6. Jagošová, L. (2025). Specificities of the presentation of open-air museums in selected countries of Central and Eastern Europe. *Muzeológia a Kultúrne Dedičstvo*. DOI: <https://doi.org/10.46284/MKD.2025.13.1.3>

7. Tišliar, P., Jagošová, L., Kuśnierz-Krupa, D., & Ivashko, O. (2025). Specificities of the presentation of open-air museums in selected countries of Central and Eastern Europe. *Muzeológia a kultúrne dedičstvo*, no. 13(1), pp. 47–66. DOI: <https://doi.org/10.46284/mkd.2025.13.1.3>

8. International Council of Museums (ICOM). (1959). Resolutions adopted by ICOM's 6th General Assembly. Available at: https://icom.museum/wp-content/uploads/2018/07/ICOMs-Resolutions_1959_Eng.pdf

9. Association of European Open Air Museums. (n.d.). Available at: <https://theaeom.org/EXARC>. (n.d.). <https://www.exarc.org/>

10. Verkhovna Rada of Ukraine. (1995). Law of Ukraine “On museums and museum affairs”. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95-%D0%B2%D1%80/ed20091128#o56>

11. Charapan, N. (2023). Visitor experience as a nexus of visitor-museum interactions: A study on genres of visit in ethnographic open-air museums (*Doctoral dissertation, Vilnius University*). DOI: <https://doi.org/10.15388/vu.thesis.481>

12. Gradén, L., & O'Dell, T. (2024). *Hip heritage and museum practices in contemporary hybrid markets*. Routledge, Taylor & Francis Group. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781003327707>

Дата надходження статті: 08.04.2026

Дата прийняття статті: 02.05.2026

Дата публікації статті: 26.06.2026